

آموریان؛ باورها و الیهات

نویسنده: خزعل الماجدی / مترجم: فاطمه کاشانیان

www.ketab.ir

نشریات / ۱۴۰۱

سرشناسه	ماجدی، خزعل، ۱۹۵۱ - م. Majidi, Khazal
عنوان قراردادی	المعتقدات الاموریه فارسی
عنوان و نام پدیدآور	آموریان؛ باورها و الهیات/نویسنده خزعل الماجدی؛ مترجم فاطمه کاشانیان.
مشخصات نشر	تهران: ایشثار، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.
شابک	978-622-93143-2-6
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۶۰-۱۶۱.
موضوع	آموریان -- تاریخ Amorites-- History دین -- اساطیر Religion -- Mythology سامی ها Semites
شناسه افزوده	کاشانیان، فاطمه، ۱۳۵۸ - مترجم
رده بندی کنگره	DS۵/۷۲
رده بندی دیویی	۹۳۵
شماره کتابشناسی ملی	۹۱۶۱۷۸۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

ایشثار

آموریان؛ باورها و الهیات

نویسنده: خزعل الماجدی مترجم: فاطمه کاشانیان
 نشر: ایشثار نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱
 تیراژ: ۱۰۰ نسخه طراح جلد: مهدیه سعدی
 صفحه آرا: معصومه قاسمی

سایت: ishtaar.ir

اینستاگرام: ishtarpublication

ایمیل: ishtarpublication@gmail.com

تلفن: ۰۹۰۲۱۱۳۵۹۷۶ تلگرام: ۰۹۰۲۱۱۳۵۹۷۶

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۳۱۴۳-۲-۶

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول: مقدمه‌ی تاریخی پژوهش درباره‌ی تاریخ تمدن آموریان	۱۳
آموریان در عراق قدیم	۱۶
۱- آموریان در عصر سومری و اکدی	۱۷
۲- دولت شهر ماری سومری و اکدی	۲۰
۳- دولت شهر ایسین	۲۲
۴- دولت شهر بابل (اولین دولت بابل آموری)	۲۶
آموریان در شام قدیم	۲۹
۱- دولت شهر ابلا (۲۴۰۰ - ۱۶۰۰ ق.م)	۳۰
۲- دولت شهر ماری آموری	۳۱
الف) ای - اگیتلیم	۳۲
ب) ای - اخدونلیم	۳۲
ج) زمیری لیم	۳۳
۳- دولت شهر توتول	۳۳
۴- دولت شهر یمهد (یمحاضر)	۳۴
۵- دولت شهر آلالاخ (تل عطشانه)	۳۵

- ۳۶ ۶- کرکمیش (چارچمیش).....
- ۳۶ ۷- قطنا (تل المشرفه).....
- ۳۶ ۸- دولت شهر عمورو (آمورو).....
- ۳۹ آموریان در فلسطین قدیم.....
- ۴۲ سرزمین‌های آموری در اردن قدیم.....
- ۴۲ ۱- دولت شهرهای آموری در عصر برنز میانی (۱۹۵۰-۱۵۵۰ ق.م).....
- ۴۴ ۲- دولت شهرهای آموری در عصر برنز متأخر (۱۲ ق.م).....
- ۴۴ الف) باشان در شمال.....
- ۴۴ ب) سیحون در مرکز.....
- ۴۴ د) سعیر در جنوب.....
- ۳- دولت شهرهای آموری در عصر آهن آغازین و میانی (۱۲۰۰-۵۵۰ ق.م).....
- ۴۵ ۵۵۰ ق.م.....

فصل دوم: اسطوره‌شناسی آموری پژوهشی درباره‌ی خدایان و اسطوره‌های

- آموری ۴۹
- ۵۱ مبحث اول: خدایان آموری.....
- ۵۱ اول: خدایان قدیمی آموری (صحرايي).....
- ۵۲ ۱- مادر- خدایان آموری.....
- ۵۵ ۲- خدایان قدیمی مادی.....
- ۵۸ ۳- خدایان هستی.....
- ۶۰ ۴- خدایان آب‌وهوا.....
- ۶۰ مارتو.....
- ۶۲ مارتروم.....
- ۶۵ داگان (داگون).....
- ۶۷ شالا.....
- ۶۸ ۴- خدایان ستارگان و دنیای زیرین.....

۶۸.....	برخ
۶۹.....	شمش
۷۰.....	ایشتار
۷۴.....	گی بیل
۷۴.....	رشف
۷۵.....	دوم: خدایان آموری بابل
۷۷.....	۱- مادر- خدا
۷۹.....	۲- خدایان هستی و عناصر
۷۹.....	آنو:
۸۰.....	اوراش
۸۰.....	انا
۸۲.....	نی نی سینا
۸۴.....	پابیل ساگ
۸۴.....	داگان
۸۵.....	انلیل
۸۸.....	۳- خدایان ستارگان و دنیای زیرین
۸۹.....	خدایان ستارگان
۹۴.....	خدایان دنیای زیرین
۹۵.....	سوم: خدایان ابلا
۹۵.....	خدایان بزرگ (داگان و بلاتو)
۹۸.....	نسل اول خدایان
۱۰۳.....	نسل دوم خدایان
۱۰۵.....	خدایان متفرقه در ابلا
۱۰۵.....	الف: خدایان با اصل حوری
۱۰۶.....	ب: خدایان با اصل سومری

ج: خدایان رودها:	۱۰۶
د: خدایان مجهول الهویه:	۱۰۷
چهارم: خدایان آموری شام	۱۰۹
خدایان آموری در سوریه‌ی قدیم	۱۱۰
عمّون	۱۱۳
موآب	۱۱۵
ادوم	۱۱۸
تحولات خدایان آمورو	۱۱۹
پنجم: شجره‌نامه‌ی کامل خدایان آموری	۱۲۲
مبحث دوم: جلوه‌های اسطوره‌های آموری: مر و مره-آدم و حوای آموری	۱۲۵
نمادها و موجودات خرافی آموری	۱۲۶
فصل سوم: آیین‌ها، الهیات و شرایع آموریان	۱۳۳
آیین‌های ازدواج مقدس	۱۳۸
کاهنان	۱۳۹
معابد	۱۴۱
مقابر	۱۴۸
شرایع و اخلاق	۱۴۸
۱- شریعت اشنونا	۱۴۹
۲- شریعت لیپیت ایشتار (۱۸۷۵-۱۸۶۵) ق.م.	۱۵۱
۳- شریعت حمورابی (۱۷۲۸-۱۶۸۶) ق.م.	۱۵۳
فهرست منابع	۱۵۹

مقدمه

آموریان، کنعانیان و آرامیان سه مجموعه‌ی بزرگ از اقوام سامی هستند که در میان‌رودان و سرزمین شام ظهور کردند و تا جزیره‌العرب، دریای مدیترانه و شمال آفریقا پیش‌روی کردند.

ما در دو کتاب قبلی خود، اعتقادات آرامیان و کنعانیان را بررسی کردیم و اینک زمان آن فرا رسیده است تا به اعتقادات یکی از قدیمی‌ترین و ریشه‌دارترین اقوام یعنی آموریان بپردازیم.

ما معتقدیم آموریان قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین مجموعه‌ی سامی هستند که پا به عرصه‌ی تاریخ گذاشتند و به همین علت و نیز به سبب آنکه پیش از عصر کتابت و چه‌بسا قبل از پیدایش سومریان در جنوب میان‌رودان ظهور کردند، آثار اولیه‌شان را در منطقه از دست داده‌ایم. سومریان صاحب اولین تمدن بزرگ تاریخ بشر به‌شمار می‌روند.

شاید آموریان همراه با اقوام دیگر، همان اقوام عصر مس‌سنگی «کالکولیت» بوده‌اند و شاید هم صاحبان تمدن عیبد بوده‌اند که پیش از تمدن سومری بوده است. این نکته در صورت صحت، به اصل بودن آن‌ها و رسوخ ریشه‌هایشان در منطقه پس از انقلاب کشاورزی در عصر نئولیتیک «عصر نوسنگی» اشاره می‌کند.